

Informace ze zdravotnictví Libereckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Liberec
24.10.2003

5

Ukončené případy pracovní neschopnosti v Libereckém kraji v 1. pololetí 2003

Podkladem pro zpracování této zprávy je informační systém pracovní neschopnosti, který vede Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Garantem sběru a metodiky je Česká správa sociálního zabezpečení, která Ústavu poskytuje čtvrtletně anonymizovaná data. Ve zprávě porovnáváme zpracované údaje za 1. a 2. čtvrtletí 2003 (v tabulkách), grafy znázorňují až na jednu výjimku stav za 1. pololetí 2003.

Počty pracovních neschopností (PN) mají sezónní charakter, který nebyl porušen ani v první půli roku 2003. Ve druhém čtvrtletí roku 2003 došlo oproti prvnímu čtvrtletí ke snížení celkového počtu případů PN o 27,2 % (z 41,5 tisíců případů na 57 tisíc případů PN). Zároveň došlo k prodloužení průměrné délky trvání pracovní neschopnosti z 29,5 dne na 34,3 dne. Přesto se celkový počet prostonaných dnů ve druhém čtvrtletí snížil o 15,3 %. Prodloužení průměrné délky trvání jedné PN ve 2. čtvrtletí 2003 souvisí s poklesem podílu nemocí dýchací soustavy (z 56,1 na 40,8 %) a nárůstem podílu nemocí svalové a kosterní soustavy (z 14,6 na 18,6 %). Při onemocněních ze skupiny nemocí dýchací soustavy (např. akutní infekce horních cest dýchacích nebo chřipka) jde nejčastěji o krátkodobou PN, nemoci svalové a kosterní soustavy vyžadují dlouhodobější léčení. Podíly nejčastějších skupin diagnóz MKN-10 v případech PN, kterými jsou nemoci dýchací soustavy, svalové a kosterní soustavy, poranění a otravy a nemoci trávicí soustavy, jsou graficky znázorněny v koláčových grafech.

Mezi okresy Libereckého kraje jsou ve struktuře a rozsahu případů PN v prvním pololetí 2003 rozdíly. Průměrná délka trvání jednoho případu pracovní neschopnosti byla v obou čtvrtletích nejdelší v okrese Jablonec nad Nisou a naopak nejkratší v okrese Liberec. Pro nemoci dýchací soustavy, které tvoří více než polovinu všech případů PN, se průměrná délka trvání jednoho případu PN lišila mezi těmito okresy v prvním čtvrtletí o 3 dny a ve druhém dokonce o více než 5 dní.

Na 98 566 případech PN v prvním pololetí 2003 se ženy podílely z 50,8 %. Struktura pracovních neschopností podle diagnóz byla mezi muži a ženami rozdílná, muži stonali méně na nemoci dýchací soustavy a více na poranění a otravy a na nemoci svalové a kosterní soustavy.

Z hlediska kategorie zaměstnání jsou rozdíly ve struktuře PN podle diagnóz hlavně u nemocí svalové a kosterní soustavy a v případech poranění a otrav. Zatímco u nemocensky pojištěných osob pracujících jako obsluha strojů a zařízení tvořily nemoci svalové a kosterní soustavy 21,6 % případů PN, u technických, zdravotnických a pedagogických pracovníků tvořily tyto nemoci pouze 8,9 % případů PN (a u nižších administrativních

pracovníků 9,5 %). Poranění a otravy se na pracovních neschopnostech podílely nejvíce u fyzicky namáhavě pracujících osob, jako jsou kvalifikovaní zemědělstí a lesní dělníci (16 % z případů PN) a obsluha strojů a zařízení (12,8 % z PN). U nižších administrativních pracovníků je tento podíl pouze 5 %. Je zajímavé, že poranění a otravy tvoří značnou část případů pracovních neschopností řídicích a vedoucích pracovníků (13,4 %). Mnohé odborné studie z posledních let dávají do úzké souvislosti nadměrný stres a riziko úrazů.

Z hlediska věku a pohlaví se na případech pracovní neschopnosti nejvíce podíleli mladí muži ve věku 25-29 let a ženy ve věku 50-54 a 25-29 let. Konkrétní rozložení je znázorněno v grafu věkové struktury práce neschopných osob v Libereckém kraji.

Vypracovala: Marcela Pešová

ÚZIS ČR, Liberecký KO
Voroněžská 144,
Liberec 1, 460 01
e-mail: pesova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Slovní označení kapitol MKN-10

- I. Některé infekční a parazitární nemoci
- II. Novotvary
- III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity
- IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek
- V. Poruchy duševní a poruchy chování
- VI. Nemoci nervové soustavy
- VII. Nemoci oka a očních adnex
- VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku
- IX. Nemoci oběhové soustavy
- X. Nemoci dýchací soustavy
- XI. Nemoci trávicí soustavy
- XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva
- XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně
- XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy
- XV. Těhotenství, porod a šestinedělí
- XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období
- XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality
- XVIII. Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde
- XIX. Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin
- XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti
- XXI. Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami

**Podíl nejčtenějších skupin diagnóz v případech pracovní neschopnosti
v okresech Libereckého kraje**

1. čtvrtletí 2003

Název kapitoly diagnóz MKN-10	Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily	Liberecký kraj
X. Nemoci dýchací soustavy	54,6	56,0	55,7	59,3	56,1
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy	15,1	14,7	15,4	12,2	14,6
XIX. Poranění a otravy	8,0	7,4	7,7	7,8	7,7
XI. Nemoci trávicí soustavy	5,3	5,9	5,6	5,5	5,6
Ostatní	17,0	16,1	15,5	15,2	15,9
Celkem v%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Absolutně	13 111	12 192	21 623	10 126	57 052

**Průměrná délka trvání 1 případu pracovní neschopnosti (ve dnech)
podle kapitol diagnóz v okresech Libereckého kraje**

1. čtvrtletí 2003

Kapitola MKN-10	Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily	Liberecký kraj
I.	17,2	19,6	14,1	17,1	16,1
II.	79,1	93,4	92,7	65,4	85,6
III.	52,5	140,9	57,1	66,5	86,9
IV.	101,7	73,6	64,1	91,7	81,0
V.	61,1	69,2	62,3	85,7	66,7
VI.	93,9	48,0	60,9	104,4	75,1
VII.	32,5	28,9	24,4	45,4	30,7
VIII.	28,1	23,1	26,9	27,7	26,6
IX.	71,6	81,4	73,7	59,4	73,1
X.	15,0	18,6	15,6	17,8	16,5
XI.	25,8	29,1	24,4	20,6	25,1
XII.	36,5	32,0	29,5	35,7	32,9
XIII.	53,1	59,4	45,6	52,4	51,3
XIV.	33,9	41,5	29,3	35,9	34,2
XV.	103,7	56,4	94,0	60,0	89,8
XVII.	29,0	0,0	0,0	11,0	17,0
XVIII.	50,6	47,8	29,5	51,1	45,5
XIX.	45,4	52,0	43,7	49,3	46,8
XXI.	103,7	111,4	106,7	95,1	104,7
Celkem	30,0	32,9	27,4	29,4	29,5

**Podíl nejčtenějších skupin diagnóz v případech pracovní neschopnosti
podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání - Liberecký kraj**

1. čtvrtletí 2003

Kapitola MKN-10	Pracovník								
	vedoucí a řídicí	vědecký a odborný	technický, zdravot., pedagog.	nižší administrativní	provozní ve službách	kval. zemědělský a lesní dělník	kvalif. řemeslník a dělník	obsluha strojů a zařízení	pomocný
X.	51,1	59,0	66,2	63,1	55,7	49,1	53,2	51,6	54,2
XIII.	15,1	11,4	7,3	8,2	12,3	20,2	17,3	21,0	16,9
XIX.	11,8	6,1	4,8	4,3	7,5	13,8	8,7	10,0	8,1
XI.	5,0	5,0	5,9	6,0	6,8	3,2	5,4	4,3	5,5
ostatní	17,1	18,4	15,8	18,4	17,7	13,8	15,3	13,0	15,3
Celkem v%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Absolutně	2 863	1 172	7 259	5 578	4 592	218	24 059	1 851	9 460

**Podíl nejčtenějších skupin diagnóz v případech pracovní neschopnosti
v okresech Libereckého kraje**

2. čtvrtletí 2003

Název kapitoly diagnóz MKN-10	Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily	Liberecký kraj
X. Nemoci dýchací soustavy	38,5	41,0	42,0	41,0	40,8
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy	20,0	18,3	18,9	16,4	18,6
XIX. Poranění a otravy	11,5	10,0	11,6	11,9	11,3
XI. Nemoci trávicí soustavy	7,2	7,8	6,9	7,5	7,3
Ostatní	22,8	22,8	20,7	23,2	22,1
Celkem v%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Absolutně	9 891	8 819	15 594	7 210	41 514

**Průměrná délka trvání 1 případu pracovní neschopnosti (ve dnech)
podle kapitol diagnóz v okresech Libereckého kraje**

2. čtvrtletí 2003

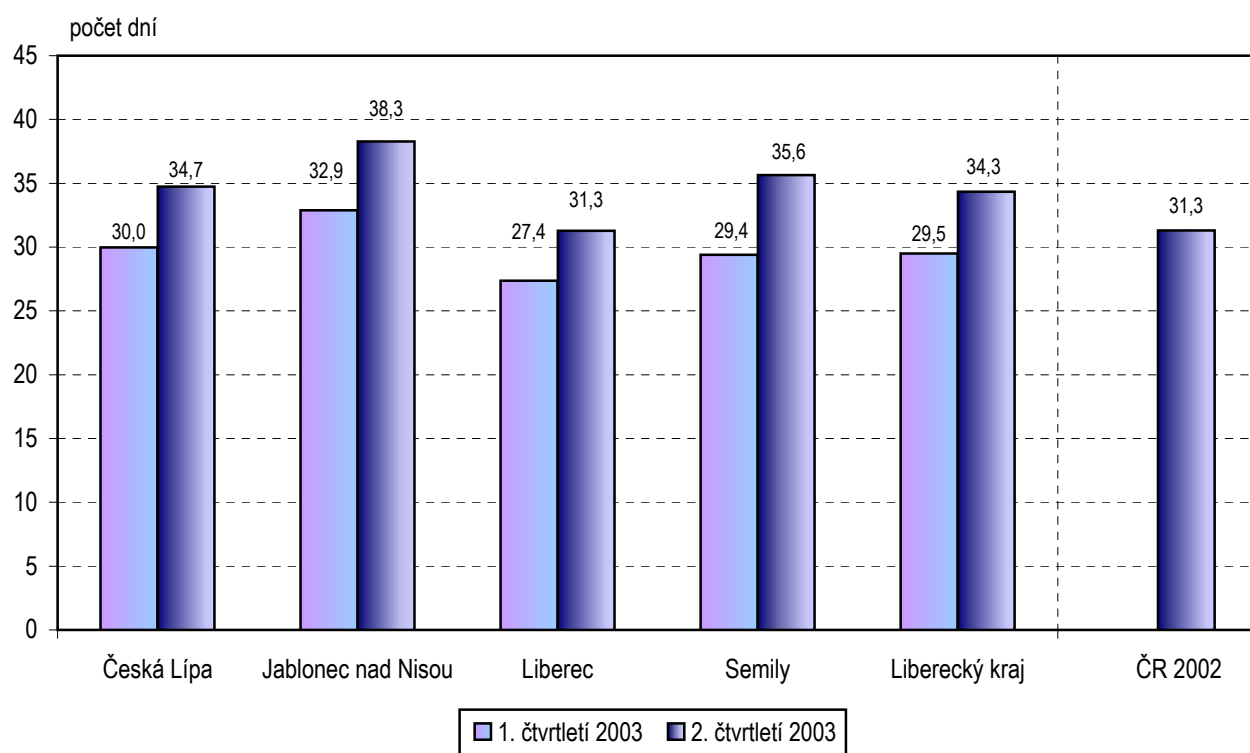
Kapitola MKN-10	Česká Lípa	Jablonec nad Nisou	Liberec	Semily	Liberecký kraj
I.	14,8	24,5	15,1	22,8	17,9
II.	59,8	67,5	76,5	53,1	67,5
III.	83,9	38,3	49,2	46,8	60,8
IV.	88,8	92,0	71,4	102,8	83,9
V.	56,6	53,0	46,4	73,1	54,7
VI.	87,4	68,9	40,3	44,7	60,4
VII.	21,3	35,6	25,5	33,0	27,7
VIII.	35,7	20,8	27,6	32,3	29,9
IX.	64,8	68,6	60,8	70,3	64,9
X.	18,5	22,8	17,7	22,3	19,8
XI.	26,2	31,5	25,9	24,8	27,1
XII.	33,8	31,5	21,5	36,8	29,8
XIII.	52,7	55,9	44,2	50,1	49,7
XIV.	34,7	39,0	28,8	31,7	33,0
XV.	100,8	95,1	78,2	98,0	89,2
XVII.	0,0	0,0	0,0	183,0	183,0
XVIII.	41,1	46,1	28,3	41,4	40,0
XIX.	40,0	47,1	44,2	45,3	43,9
XXI.	98,1	122,0	115,2	102,2	110,6
Celkem	34,7	38,3	31,3	35,6	34,3

**Podíl nejčtenějších skupin diagnóz v případech pracovní neschopnosti
podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání - Liberecký kraj**

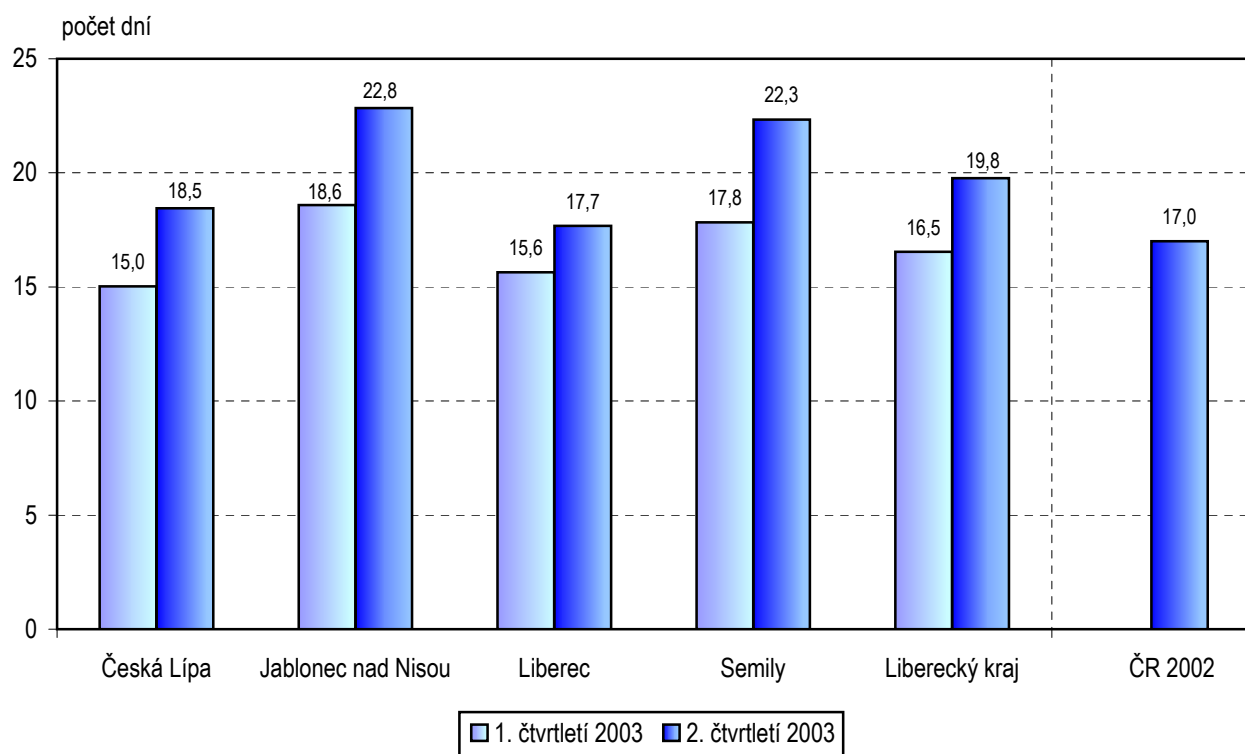
2. čtvrtletí 2003

Kapitola MKN-10	Pracovník								
	vedoucí a řídicí	vědecký a odborný	technický, zdravot., pedagog.	nižší administrativní	provozní ve službách	kval. zemědělský a lesní dělník	kvalif. řemeslník a dělník	obsluha strojů a zařízení	pomocný
X.	36,6	46,8	49,6	48,4	41,0	35,7	38,0	34,1	39,4
XIII.	18,7	13,6	11,2	11,3	17,3	19,8	21,1	22,6	21,6
XIX.	15,7	8,9	7,8	6,1	9,9	18,1	12,5	17,1	11,6
XI.	6,0	7,8	7,2	6,4	7,2	8,8	7,7	7,5	6,9
ostatní	23,0	22,9	24,3	27,7	24,6	17,6	20,7	18,7	20,5
Celkem v%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Absolutně	1 965	641	5 236	3 600	3 136	227	18 175	1 184	7 350

Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti v okresech Libereckého kraje

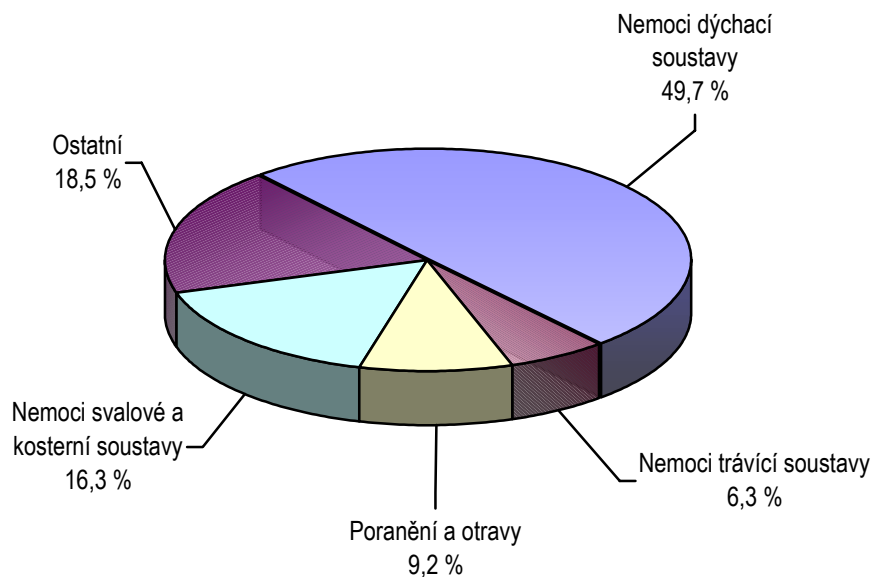

Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti pro nemoci dýchací soustavy v okresech Libereckého kraje

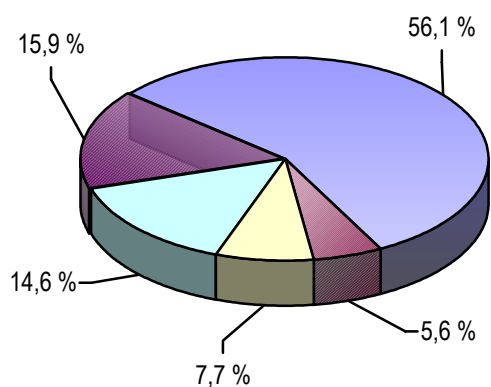

Struktura případů pracovní neschopnosti podle skupin diagnóz MKN-10 v Libereckém kraji

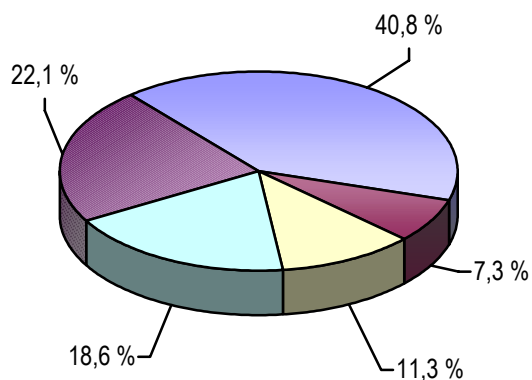
1. pololetí 2003

1. čtvrtletí 2003

2. čtvrtletí 2003

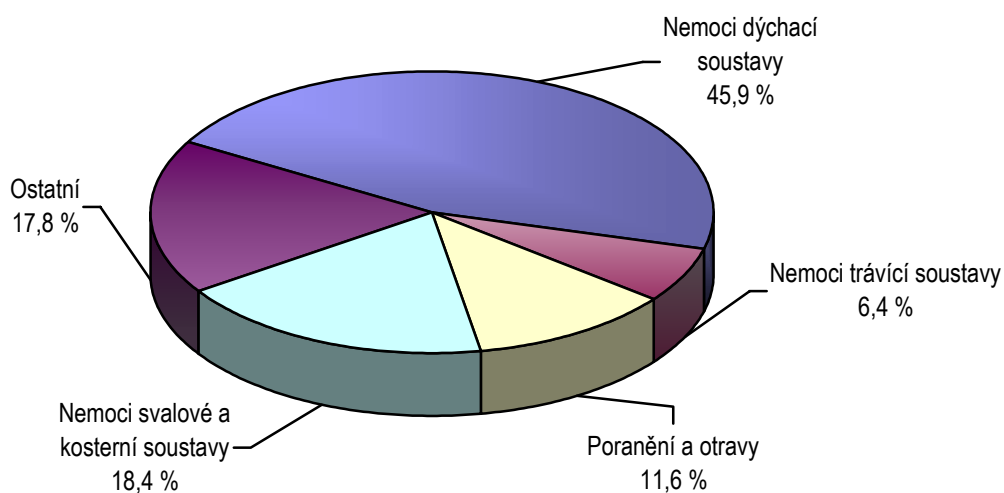
**Struktura případů pracovní neschopnosti podle pohlaví
a nejčtetnějších skupin diagnóz v Libereckém kraji**

1. čtvrtletí 2003

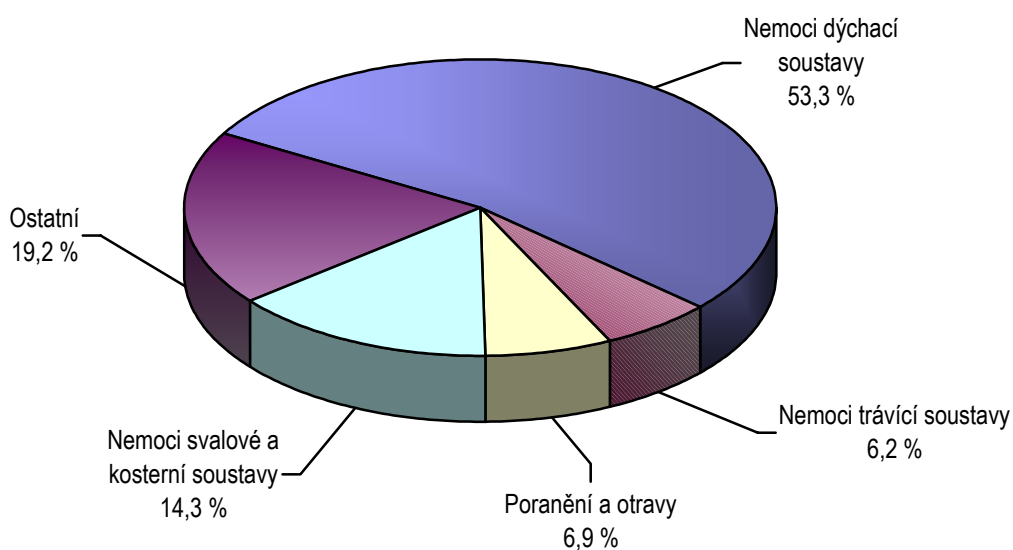
2. čtvrtletí 2003

Název kapitoly diagnóz MKN-10	Muži	Ženy	Muži	Ženy
X. Nemoci dýchací soustavy	51,3	60,9	38,3	43,1
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy	16,7	12,5	20,6	16,7
XIX. Poranění a otravy	8,5	7,0	15,9	6,8
XI. Nemoci trávicí soustavy	5,6	5,6	7,4	7,1
Ostatní	17,9	14,0	17,7	26,2
Celkem v%	100,0	100,0	100,0	100,0
Absolutně	28 237	28 815	20 214	21 300

Muži 1. pololetí 2003

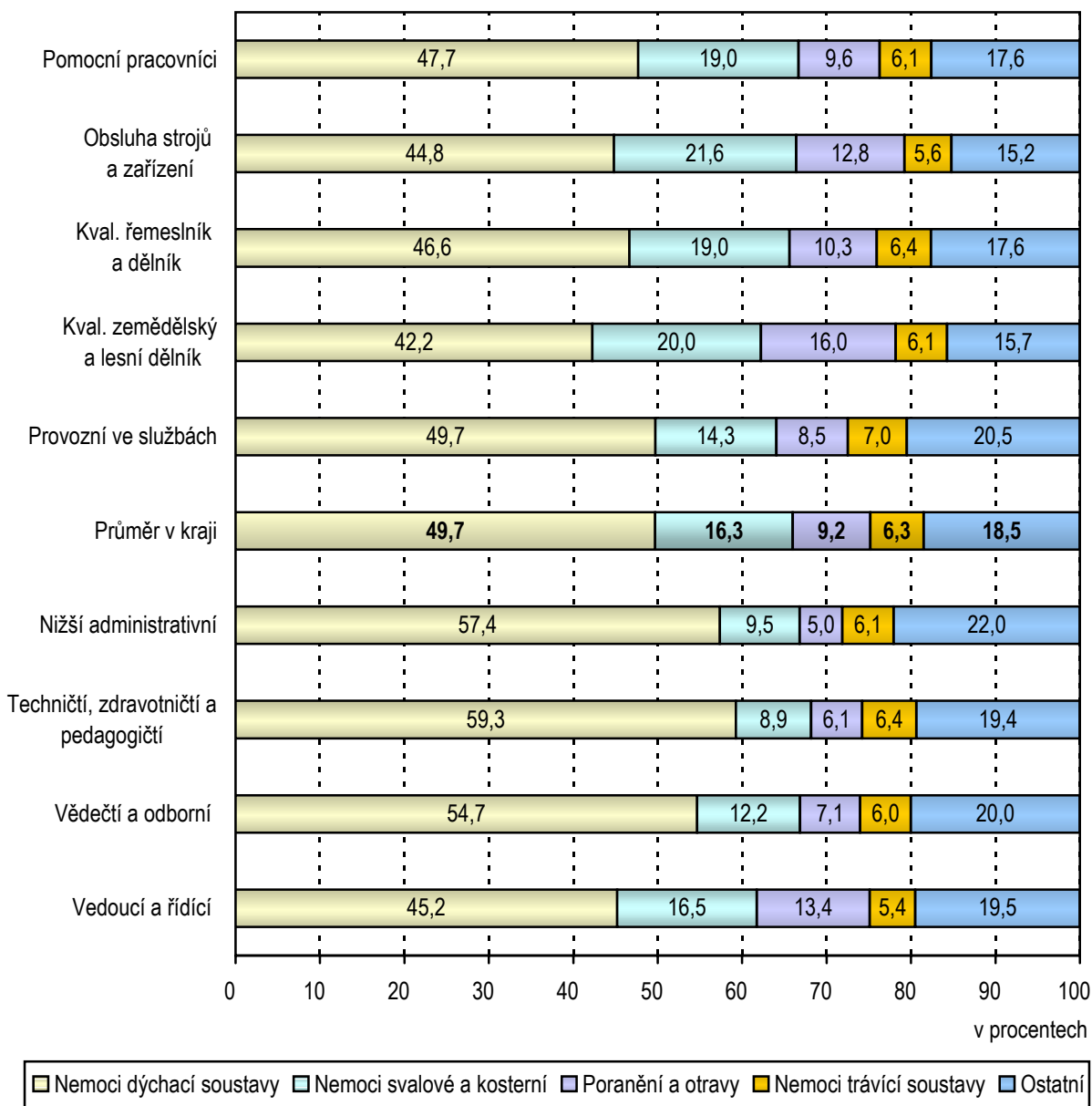

Ženy 1. pololetí 2003

**Struktura případů pracovní neschopnosti podle skupin diagnóz MKN-10
a hlavních tříd klasifikace zaměstnání v Libereckém kraji**

1. pololetí 2003

Nemoci dýchací soustavy J00-J99		
Max.	59,3	Techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci
Min.	42,2	Kvalifikovaní zemědělští a lesní dělníci
Nemoci svalové a kosterní soustavy M00-M99		
Max.	21,6	Obsluha strojů a zařízení
Min.	8,9	Techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci
Poranění a otravy S00-T98		
Max.	16,0	Kvalifikovaní zemědělští a lesní dělníci
Min.	5,0	Nižší administrativní pracovníci
Nemoci trávicí soustavy K00-K93		
Max.	7,0	Provozní ve službách
Min.	5,4	Vedoucí a řídící pracovníci
Ostatní		
Max.	22,0	Nižší administrativní pracovníci
Min.	15,2	Obsluha strojů a zařízení

Věková struktura práce neschopných osob v Libereckém kraji

1. čtvrtletí 2003

2. čtvrtletí 2003

Věková skupina	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
-19	225	133	358	203	150	353
20-24	3 404	3 083	6 487	2 781	2 267	5 048
25-29	5 177	4 234	9 411	3 576	2 973	6 549
30-34	3 881	3 486	7 367	2 593	2 590	5 183
35-39	2 848	3 381	6 229	1 994	2 420	4 414
40-44	2 394	3 202	5 596	1 697	2 341	4 038
45-49	2 751	3 767	6 518	1 972	2 767	4 739
50-54	3 343	4 465	7 808	2 359	3 388	5 747
55-59	3 020	2 362	5 382	2 092	1 807	3 899
60-64	873	448	1 321	706	360	1 066
65+	321	254	575	241	237	478
Celkem	28 237	28 815	57 052	20 214	21 300	41 514

1. pololetí 2003

